

Н.С.Карвацька, А.В.Федотова, Л.В.Смислова, Т.Г.Карвацька

**КЛІЄНТ-ЦЕНТРОВАНА ПСИХОТЕРАПІЯ ПРИ ПСИХІЧНИХ
РОЗЛАДАХ, ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ СТРЕСОМ**

Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології

Буковинського державного медичного університету,

Чернівецька обласна психіатрична лікарня

На сьогоднішній день актуальним залишається питання лікування пацієнтів з важкими формами невротичних розладів, пов'язаних зі стресом, а також хворих, для яких повсякденне соціальне оточення є постійним джерелом декомпенсації і настільки важкого емоційного стресу, що це робить майже неможливою психотерапію в амбулаторних умовах.

Тому метою даного дослідження було обґрунтування позитивного впливу проведення клієнт-центрованої психотерапії пацієнтам із психічними розладами, пов'язаними зі стресом.

На базі 5-го відділення (неврозів та граничних станів) Чернівецької обласної психіатричної лікарні за період з 2010 по 2011р. обстежено 25 пацієнтів з різними формами психічних розладів, пов'язаних зі стресом, з використанням методик дослідження акцентуації особистості, особистісної та реактивної тривожності, рівня депресії на початку курсу та після проведеного лікування.

Як показали результати досліджень, при поступленні у більшості хворих визначалася акцентуація рис характеру за екзальтованим, дистимним, збудливим, емотивним, застрягаючим, циклотимним типом на тлі високого рівня особистісної та реактивної тривожності, помірної депресії. Незважаючи на пріоритетність психотерапевтичної корекції, превалювання у клінічній

картині соматовегетативних компонентів не давало можливості обійтися без медикаментозної терапії.

Для дезактуалізації психотравмуючих переживань, мобілізації особистісних резервів пацієнтів використовували сукупність відносно простих психотерапевтичних методів. За змістовним призначенням психотерапевтичні методи були відволікаючі і седативні, психорегулюючі і дезактуалізуючі, компенсуючі і психозахисні, потенціюючі і пролонговані.

Диференційований підхід до кожного хворого дозволяв обирати конкретний вид психотерапевтичної допомоги. Надання можливості пацієнту висловити свої думки і почуття сприяло створенню позитивного контакту із хворим.

Після проведеного медикаментозного і психотерапевтичного лікування відбулося пом'якшення акцентуєваних рис характеру, зниження рівня депресії, тривожності та напруженості механізмів захисту. Досвід застосування клієнт-центрованої психотерапії при лікуванні хворих із психічними розладами, пов'язаними зі стресом, свідчить про її високу ефективність внаслідок зменшення страху, тривоги, психоемоційної напруги, зникнення соматовегетативних симптомів.

Це дозволяє зробити висновок про те, що проведення клієнт-центрованої психотерапії значно інтенсифікує процес лікування і здійснює позитивний вплив за рахунок усунення причин і урахування механізмів розвитку хвороби. Це обумовлює зменшення або ліквідацію хворобливої симптоматики, сприяє більш ефективному процесу надання медико-психологічної допомоги населенню при психічних розладах, пов'язаних зі стресом.

Своєчасне виявлення і адекватна діагностика психічних розладів, пов'язаних зі стресом, має вирішальне значення для успішної терапії і сприятливого прогнозу захворювання.